Μια πολύ σημαντική ευρωπαϊκή ερευνητική υποδομή, βασισμένη στη μνήμη, τέθηκε πρόσφατα στη διάθεση των ευρωπαίων πολιτών από την Ε.Ε. Συγκεκριμένα, στις 26 Μαρτίου, η "Ευρωπαϊκή Ερευνητική Υποδομή για το Ολοκαύτωμα" (EHRI) παρουσίασε το αποτέλεσμα της τετραετούς εργασίας της· μία διαδικτυακή πύλη που δίνει πρόσβαση σε αρχεία του Ολοκαυτώματος.

Ένα μεγάλος αριθμός πηγών, (από 1800 αρχειακά ιδρύματα σε 51 χώρες) οι οποίες ήταν προσβάσιμες μονάχα από ιδρύματα και ερευνητές, στο εξής θα είναι τώρα διαθέσιμες και στο ευρύ κοινό μέσω του διαδικτύου.

Η συλλογή των αρχείων, που αποτελεί επιδοτούμενο πρόγραμμα της ΕΕ, επιτεύχθηκε με την συμβολή πλήθους συμμετεχόντων από το Βέλγιο, την Τσεχία, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ουγγαρία, την Ολλανδία, την Αυστρία, την Πολωνία, τη Φιλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Ισραήλ και την Ελλάδα. Συγκεκριμένα από τη χώρα μας συμμετείχαν 39 ιδρύματα, ανάμεσα στα οποία η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης, το Κεντρικό Ισραηλιτικό Συμβούλιο Ελλάδος, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους διαφόρων Νομών, το Δημοτικό Βρεφοκομείο Θεσσαλονίκης "Άγιος Στυλιανός", το Ιστορικό Αρχείο Κρήτης, η Κεντρική Υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους, το Εβραϊκό Μουσείο Θεσσαλονίκης, η Υπηρεσία Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου, το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο-Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, το Ιστορικό Αρχείο της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος και πολλά άλλα.

Το συγκεκριμένο πρόγραμμα ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2010 με προϋπολογισμό 9,4 εκατομμύρια ευρώ από τα οποία 8 εκατ. ευρώ προέρχονται από το 7ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της ΕΕ για την έρευνα. Μελετητές από 20 ιδρύματα στην Ευρώπη και το Ισραήλ συνεργάστηκαν για να κάνουν τα αρχεία προσπελάσιμα και να συνδέσουν τις συλλογές. Το πεδίο των μελετών του Ολοκαυτώματος στηρίζεται σε μια ευρεία ποικιλία αρχείων. Κεντρικός ρόλος της EHRI ήταν η δημιουργία ενός online καταλόγου του Ολοκαυτώματος που σχετίζεται με αρχειακές συλλογές και ιδρύματα, για αυτό και η πύλη EHRI προσφέρει πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με το Ολοκαύτωμα που σχετίζονται με αρχειακό υλικό που φυλάσσεται σε ιδρύματα σε όλη την Ευρώπη και πέρα από αυτήν.

Τα τελικά αποτελέσματα της επίπονης αυτής έρευνας παρουσιάστηκαν στην Ακαδημία Επιστημών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Βερολίνου-Βραδεμβούργου, στις 26 Μαρτίου 2015, όπου εκεί έγιναν και τα εγκαίνια της διαδικτυακής πύλης (δείτε την εδώ) από τον Γενικό Διευθυντή Έρευνας και Καινοτομίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Robert-Jan Smits. Ο ίδιος επισήμανε το γεγονός ότι σε λίγο καιρό δεν θα υπάρχουν επιζώντες που να μπορούν να επιβεβαιώνουν τις εμπειρίες τους και σίγουρα η συμβολή τους δεν μπορεί να αντικατασταθεί, αλλά με την ανάπτυξη και τη χρήση αυτών των νέων εργαλείων για την τεκμηρίωση και την έρευνα των γεγονότων τουλάχιστον θα υποκατασταθεί εν μέρει η έλλειψη αυτοπτών μαρτύρων. Ο ίδιος ανακοίνωσε και την έναρξη της δεύτερης φάσης του προγράμματος που θα ξεκινήσει τον Μάιο του 2015.

«Η πύλη EHRI μπορεί να διαδραματίσει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στον εκδημοκρατισμό της γνώσης του Ολοκαυτώματος», σημείωσε και ο συντονιστής της EHRI Dr. Conny Kristel, και συνέχισε πως δεν είναι μόνο οι ακαδημαϊκοί ερευνητές, αλλά και το ευρύ κοινό που θα μπορεί να χρησιμοποιήσει την ηλεκτρονική εγκατάσταση για επιστημονικούς ή προσωπικούς σκοπούς. Επιπλέον, η πύλη θα στηρίξει την εκπαίδευση σχετικά με το Ολοκαύτωμα, ενώ σύμφωνα με την EHRI, τα πρόσφατα γεγονότα σε διάφορα μέρη της Ευρώπης έχουν δείξει πόσο σημαντικό είναι αυτό το έργο σχετικά με τη διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος που δεν αποτελεί και τόσο μακρινό παρελθόν.

Σύμφωνα με τους εμπνευστές του εγχειρήματος, η πύλη δεν είναι μόνο μια ψηφιακή υποδομή, αλλά και ένα ανθρώπινο δίκτυο. Μέσα από ένα πλούσιο πρόγραμμα με υποτροφίες, θερινά σχολεία, ημερίδες και συνέδρια, η EHRI σκοπεύει να προωθήσει νέες διεπιστημονικές και διασυνοριακές προσεγγίσεις για την έρευνα του Ολοκαυτώματος.

Κατά τη διάρκεια των εγκαινίων της διαδικτυακής πύλης στο Βερολίνο έκανε πρεμιέρα και σχετικό φιλμ με τίτλο:**"Το μέλλον της μνήμης"** που μπορείτε να παρακολουθήσετε εδώ.

[Πηγή: ΗΜΕΡΗΣΙΑ on line, 4.4.2015, απόσπασμα από άρθρο της Βάσως Μιχοπούλου]

Phoca PDF